

Rapport fra Informations studietur til Sverige

Dagbladet Informations praktikanter og praktikantvejleder har været på studietur til Sverige. Turen fandt sted fra 16. – 20. januar 2023. Med på turen var journalistpraktikanterne Birgitte Kjeldsen, Clara Søndergaard Wasehuus, Laurids Sandborg og William Sass samt universitetspraktikant Johanna Kinnock, fotopraktikant Frederik Danielsen og praktikantvejleder Lærke Cramon.

Formålet med turen var at opleve Sverige efter valget og tage på en række inspirationsbesøg på forskellige svenske medier, vi mener, at vi kan lære noget af.

Medier, vi har besøgt

Expressen:

Vi var på den svenske tabloidavis Expressen den 18. Januar. Det var spændende at se, hvordan den store og populære avis opererer. Vi fik et oplæg af chefredaktør Klas Granström, der fortalte om avisens oprindelse, lige efter krigen. Expressen startede som en avis, der ville opretholde de demokratiske værdier ved at være ”grænseløst liberal” som dens motto opfordrer til. Som avis er den meget mere tabloid end eksempelvis Information, med fængende overskrifter og bombastiske billeder. Det var spændende at høre Klas snakke om, hvordan det vigtigste for ham var, at journalistikken var tilgængelig og ikke-elitær. Expressen lykkes langt hen ad vejen med deres mål om at være for alle svenskere: hver uge interagerer 5.7 millioner svenskere med avisen eller hjemmesiden, hvilket er over halvdelen af befolkningen. Vi fik derefter en gennemført rundvisning af det store nyhedsrum og mødte nyhedsredaktøren Sara Michell Malm. Derefter fik vi en tour af deres tv-afdeling, hvor de hver dag sender live online 24/7. Tv-redaktør Anna Herdenstam fortalte, at hun havde en ambition om, at de skulle sende en tv-nyhed inden for 5 minutter af, at den var breaket. Det er *fast news* – hvilket kræver total åbenhed om, hvad journalisten ikke endnu ved og en villighed til at improvisere og tænke hurtigt. Det er milevidt fra informations mere langsommelige og analysebaseret tilgang til nyheder, og derfor spændende at få indblik i.

Dagens ETC:

Dagens ETC er en slags svensk pendant til Information. Dagens ETC betragter nemlig sig selv som »en rød avis for en grønnere verden«, og er det medie, vi besøgte, der har mest tilfælles med Information. Avisen og dens redaktion er lille, og de omtaler sig selv som en venstreorienteret avis. Avisen blev oprettet i 2005 som en ugeavis, men efter en håndfuld år blev avisen til det dagblad, man kender i dag. Avisens indhold er stort set udelukkende for abonnenter og kun en lille del af indholdet er frit tilgængeligt. Avisen har stort fokus på klima og miljø, og lader sig gerne inspirere af Information, fortalte deres chefredaktør Andreas Gustavsson. Som del af det besluttede avisen i 2019 at sige nej tak til annoncer fra fossile virksomheder. Samtidig går avisen forrest på ligestillingsområdet og bekendtgjorde tydeligt deres fokus på ligestilling og diversitet, da vi besøgte dem.

Avisen ønsker at være dagsordensættende, og er derfor igang med at etablere en gravergruppe. Blandt de afsløringer, som de fremhævede ved vores besøg, var historien om svenske rige, der udnyttede offentlige grundarealer til at bygge private badebroer med fx helikopterpladser på. Absurditeten blev afsløret af Dagens ETC, og som reaktion begyndte mange svenskere at bade fra badebroerne og indtog dem i sommeren med køletasker og oppustelige badedyr. Avisen er forholdsvis lille og har et beskedent oplag på 15-20.000, men for fremtiden ønsker de at fordoble deres udbredelse. Det tror de på kan ske gennem massiv markedsføring, hvilket de netop har afsat flere millioner til.

EXPO:

Det tredje medie, vi besøgte på Sverige-turen, var Expo, der har eksisteret i Stockholm siden 1995.

Udover at producere journalistik i form af en ugentlig podcast, online-artikler og et fysisk tidsskrift, der publiceres fire gange årligt, er de også et researchcenter med fokus på højreekstreme og racistiske grupper i Sverige. De har nordens største samling af racistisk, propagandistisk og højreekstremt materiale. Derudover tilbyder de også forelæsninger om alt fra Sverigedemokraterna til racisme.

Fredag den 20. januar klokken 10.00 havde vi en aftale med chefredaktør Anna Fröjd og én af de to reportere, der arbejder på mediet, Erik Glaad.

Det var interessant at høre deres syn på den nuværende udvikling i Sverige, hvor højrefløjen har medvind i befolkningen. Vi diskuterede forskellen på Sverige og Danmark, hvor der i Danmark ikke i samme grad er problemer med højreekstremisme og polarisering, fordi store partier har adopteret den stramme udlændingepolitik, der før var forbeholdt højrefløjen, og dermed har gjort den "mainstream".

Vi snakkede om Rasmus Paludan, og hvordan et alternativt medie som Expo, håndterer og dækker ham. Erik Glaad, der tidligere har arbejdet som journalist på en radiostation, fortalte om, hvordan det var at arbejde på et medie som Expo, hvor man ikke skal producere nyt indhold flere gange om dagen. For eksempel er det ikke sikkert, at Expo vil prioritere at sende en reporter ud for at dække Rasmus Paludan, der brænder koranen af. Ofte følger Expo sådanne begivenheder og personer over længere tid for at kunne analysere og sige noget om det i et større perspektiv.

Vi kom også ind på, hvordan Sverigedemokraterna og højrefløjen konsekvent nægter at stille op til interview eller kommentere på kritiske historier om dem, og hvordan selvsamme typer ofte henviser til Expo som kilde, når de bekriger hinanden.

Expo bruger også en del tid på samarbejder med andre medier, hvor de bidrager med research og data. Både internationale medier som Vice og eller forskellige medier i Norge. I Sverige arbejder de ofte sammen med Dagens ETC, Dagens Nyheter eller Expressen.

Derudover har vi på vores studietur:

- været på rundvisning i Riksdagen
- Været på Moderna Museet og set den jødisk, amerikanske fotograf Nan Goldings foto- og filmudstilling.

